

prima instanță: I. Silarin

instanța de apel: N. Vascan, E. Clim, I. Cotruță

Î N C H E I E R E

19 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Corolevschi, Ion Druță

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Pronoza Fiocla, Pronoza Iurie și societatea comercială „Mastas Brio” societate cu răspundere limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Pronoza Iurie și Pronoza Fiocla, intervenient accesoriu societatea comercială „Mastas Brio” societate cu răspundere limitată împotriva Primăriei s. Talmaza r-l Ștefan Vodă, intervenient accesoriu Pleșca Vladimir cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2014, prin care apelul declarat de Pronoza Fiocla, Pronoza Iurie și societatea comercială „Mastas Brio” societate cu răspundere limitată a fost respins și menținută hotărîrea Judecătoriei Ștefan Vodă din 13 februarie 2013,

c o n s t a t ă:

La data de 12 august 2008, Pronoza Iurie și Pronoza Fiocla, intervenient accesoriu de partea reclamanților, societatea comercială „Mastas Brio” societate cu răspundere limitată, au înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei s. Talmaza r-l Ștefan Vodă, intervenient accesoriu Pleșca Vladimir cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că în perioada anului agricol 2006, SC „Mastas Brio” SRL a arendat de la locuitorii s. Talmaza, terenuri agricole cu o suprafață totală de 14,3388 ha, dintre care 8,5 ha, recent (anul agricol 2005), fusese plantat cu cultură multianuală, rădăcină de hrean.

La începutul luni aprilie 2006, conform dispozițiilor primarului Pleșca Vladimir, terenul agricol cu suprafața de 8,5 ha, plantat cu rădăcină de hrean, cu o evidență vădită a culturii deja răsărite, a fost dizmeriștit, cultivat și semănat cu floarea soarelui de către cetățenii Vlas V. și Vlas A., cu care mai târziu primăria, neavînd nici o atribuție la aceste terenuri private, a încheiat un contract de

arendă.

Indică reclamantii că plângerile proprietarilor la acel moment Pronoza Iurie și Pronoza Tatiana, au dus la pornirea în privința lui Pleșca Vladimir a unei urmăriri penale, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09.04.2008 Pleșca Vladimir fiind recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art.328 alin.(3) lit. b) CP.

Conform aceleiași decizii, a fost admisă în principiu acțiunea civilă a lui Pronoza Iurie, lăsând ca acesta să se expună în privința cuantumului pe cale de acțiune civilă.

Menționează reclamantii că cuantumul total al prejudiciului material suferit de către reclamanti este de 1 556 550,00 lei: a) costul lucrărilor agricole, inclusiv altoiul și plantarea pentru primul an, dizmeriștitul - 600,00 lei/ha X 8,5 ha = 7 200,00 lei; aratul -1 000,00 lei/ha X 8,5 ha = 8 500,00 lei; boronitul - 400 lei/ha X 8,5 ha = 4 800,00 lei; pregătirea terenului pentru plantaj - 400 lei/ha X 8,5 ha = 4 800,00; altoi/plantaj - 1 500,00 kg/ha X 8,5 ha X 5,00 lei/kg = 63 750,00 lei; plantarea - 2 000,00 lei/ha X 8,5 ha = 20 000,00 lei; cultivatul - 700,00 lei ha X 8,5 ha = 5 950,00 lei; îngrășăminte - 1 000,00 lei/ha X 8,5 ha = 8 500,00 lei. b) costul roadei pierdute constituie 714 000,00 lei pe un an agricol, de unde roadă de pe un ha, conform datelor științifice constituie 10 tone; prețul de realizare a unui kg de hrean constituie 8,40 bani: 85 000,00 kg X 8,40 bani = 714 000,00 lei. Această roadă a fost pierdură pe doi ani agricoli: 2006 și 2007, unde 714 000,00 X 2 ani = 1 428 000,00 lei. Impozitul funciar plătit de întreprindere pe perioada anilor 2006-2007 pe suprafața de 8,5 ha constituie în total 5 100,00 lei.

Ulterior, a fost depusă o cerere de concretizare a cerințelor, prin care au solicitat încasarea din contul Primăriei s. Talmaza r-l Ștefan Voda, în mod solidar, în folosul reclamantilor, prejudiciul material în sumă de 1 548 700,00 lei, cauzat prin acțiunile ilegale ale fostului primar a primăriei s. Talmaza, Pleșca Vladimir; încasarea din contul primăriei s. Talmaza, în folosul lui Pronoza Fiocla prejudiciul moral suma de 250 000,00 lei și în folosul administratorului SC „Mastas Brio” SRL - Turețchi Tatiana, prejudiciul moral suma de 250 000,00 lei, iar la data de 21.01.2013, Pronoza Fiocla și Pronoza Iurie în calitate de reclamanti și intervenientul accesoriu SC „Mastas Brio” SRL au depus o cerere de concretizare a cerințelor împotriva Primăriei s. Talmaza și intervenientul accesoriu Pleșca Vladimir prin care au concretizat prejudiciul material și au solicitat încasarea de la primăria s. Talmaza a prejudiciului material în sumă de 1 546 150,00 lei și prejudiciul moral în beneficiul lui Pronoza Fiocla și Pronoza Iurie câte 250 000,00 lei pentru fiecare.

Prin hotărârea judecătorei Ștefan Vodă din 13 februarie 2013, cererea de chemare în judecată înaintată de Pronoza Iurie și Pronoza Fiocla, intervenient accesoriu de partea reclamantilor SC „Mastas Brio” SRL, a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bender din 24 octombrie 2013, hotărârea sus-menționată a fost casată cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Pronoza Iurie și Pronoza Fiocla, intervenient accesoriu de partea reclamantilor, SC „Mastas Brio” SRL a fost admisă parțial, cu încasarea de la Primăria s. Talmaza r-l Ștefan Vodă în beneficiul

reclamanților, suma de 1 546 150,00 lei cu titlu de prejudiciu material; încasarea de la Primăria s. Talmaza r-l Ștefan Vodă în beneficiul reclamanților prejudiciul moral în sumă de 20 000,00 lei pentru fiecare.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 mai 2014, decizia Curții de Apel Bender din 24 octombrie 2013, a fost casată cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecători, iar prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 09 iulie 2014, a fost admisă declarația de abținere a judecătorilor Curții de Apel Bender - Mihai Antonov, Grigore Druguș și Silvia Vrăbii, cu strămutarea pricinii civile la cererea de chemare în judecată depusă de Pronoza Iurie și Pronoza Fiocla, intervenient accesoriu SC „Mastas Brio” SRL către Primăria s. Talmaza r-l Ștefan Vodă, intervenient accesoriu Pleșca Vladimir privind repararea prejudiciului material și moral, în ordine de apel, de la Curtea de Apel Bender la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2014, apelul declarat de Pronoza Iurie și Pronoza Fiocla, intervenient accesoriu de partea reclamanților, SC „Mastas Brio” SRL, a fost respins și menținută hotărârea Judecătoriei Ștefan Vodă din 13 februarie 2013.

La data de 19 decembrie 2014, Pronoza Fiocla, Pronoza Iurie și SC „Mastas Brio” SRL, împreună cu avocatul Dlujanschi Elic, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

La data de 19 ianuarie 2015, Pronoza Fiocla, Pronoza Iurie și SC „Mastas Brio” SRL, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

În motivarea recursurilor au invocat recurenții că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, fiind emisă cu încălcarea normelor de drept material și procedural. Instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, precum și a interpretat în mod eronat legea.

Susțin recurenții, că concluziile instanței de fond sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, instanța a ignorat probele prezentate de recurenți și ilegal a constatat că Pronoza Fiocla și Pronoza Iurie nu au prezentat probe privind cauzarea prejudiciului moral, precum și că nu și-au motivat cerințele.

De asemenea, susțin reclamanții, că instanța de fond corect a interpretat art. 1404 alin. (1) CC, însă eronat, a constatat că Vlas S. a prelucrat terenul cu suprafața de 8,5 ha, din greșeală și neștiință.

Totodată, consideră că decizia instanței de apel este arbitrară, emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material, ori, condițiile generale pentru răspunderea comitentului, prevăzute de art. 1403 alin. (1) CC, au fost întrunite, instanța urmînd să aplice prevederile normei indicate., subsecvent, prevederile art. art. 1404 alin. (1), 1398 alin. (1) și 1422 alin. (1) și (2) CC.

La data de 10 martie 2015, Primăria s. Talmaza r-l Ștefan Vodă, a depus referință la recursurile declarate de Pronoza Fiocla, Pronoza Iurie și SC „Mastas Brio” SRL, la 19 decembrie 2014 și 19 ianuarie 2015, solicitînd respingerea recursurilor ca fiind inadmisibile.

Examinînd cererile de recurs declarate de Pronoza Fiocla, Pronoza Iurie și SC „Mastas Brio” SRL, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 440 CPC, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute în art. 433 CPC.

În conformitate cu art.433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art.432 alin.(1), (2), (3) și (4) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, analizînd argumentele recursurilor prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanța de apel aplicînd corect normele de drept material și procedural.

Colegiul consideră că argumentele invocate în cererile de recurs sunt irelevante și declarative, motiv pentru care acestea nu pot fi reținute de către instanța de recurs întru admiterea cererii și casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe.

Mai mult, Colegiul învederează că dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurenților, fără a indica vreun temei prevăzut de art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC, face ca acesta să fie respins de către instanța de recurs din considerentul că motivele indicate în dezacord nu se încadrează în prevederile normei precitate și nu constituie temei de casare a deciziei, recursul exercitat avînd caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

În aceeași ordine de idei, Colegiul precizează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, la caz, menționează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purceii contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror, atît prima instanță, cît și instanța de apel s-au pronunțat în mod corespunzător.

Din considerentele enumerate și avînd în vedere faptul că, argumentele recursului nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin.(2), (3) și (4) din CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Pronoza Fiocla, Pronoza Iurie și societatea comercială „Mastas Brio” societate cu răspundere limitată, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, 432, 433 lit. a), art. 434 alin. (1) și art. 440 CPC completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune

Recursurile declarate de Pronoza Fiocla, Pronoza Iurie și societatea comercială „Mastas Brio” societate cu răspundere limitată, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Ion Corolevschi

Ion Druță